

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

5902 TVERRKULTURELL KOMMUNIKASJON

Bali

15. Mai 2010

09:00 – 13:00

Målform: Bokmål/nynorsk

Sidetal: 5 (inklusive forside)

Hjelpemiddel: Ingen

Merknader: Alle skal besvare oppgave 1 og oppgave 3. Velg ett av alternativene, A) eller B) når du svarer på oppgave 2
(Dersom du svarer på begge alternativene på oppgave 2, blir bare 2A) sensurert)

Alle skal svare på oppgave 1 og oppgave 3. Vel eitt av alternativa, A) eller B) når du svarar på oppgåve 2
(Dersom du svarar på begge alternativa på oppgåve 2, blir berre 2A) sensurert)

Vedlegg: En eksamenscase

Nynorsk

Oppgåve 1. (20%) (Begge oppgåvedelane (1.1 og 1.2B) skal svarast på og tel likt)

1.1) Gjør greie for følgjande omgrep frå faget Tverrkulturell kommunikasjon:

- Nepotisme
- Syklisk tid
- Kinetikk

1.2) Kva for statar i Afrika var tidlegare portugisiske koloniar? Lag ei kartskisse av Afrika og merk av desse landa.

Oppgåve 2. (30%)

(Oppgåve 2 er sett saman av to delar, **oppgåvedel 2 A** og **oppgåvedel 2 B**. Du skal berre svare på ein av dei to delane. Dersom du svarar på både oppgåvedelane, blir berre del 2 A sensurert.)

Oppgåvedel 2 A

(Oppgåvedel 2A har 3 underpunkt. Det skal svarast på alle 3)

I Kulturfiltermodellen er verbal kommunikasjon (verbale teikn) ein viktig dimensjon.

I ein tverrkulturell kommunikasjonssamanhang kan to faktorar; **lydane og tonelaget**, skape problem. Einkvar som har forsøkt seg på eit framand språk, veit at einskilde lydar er vanskelege å få til.

- Vis ved døme korleis lydar i ulike språk kan vere ulike og ofte by på kommunikasjonsstøy mellom kulturar.
- Vis ved døme korleis ulike tonem kan skape støy i ein tverrkulturell kommunikasjonsprosess. Nokre forskarar har hevda at oppfatninga av omgjevnadene avheng og blir begrensa av språket.
- Gjer greie for Whorf-hypotesen om språkleg relativisme. Diskuter hypotesen og vis til døme.

Oppgåvedel 2 B

Drøft i ein tverrkulturell kommunikasjonssamanhang påstanden "**Språk er makt**"

Ta ut gangspunkt i Rolf Mikkelsen Blakar sin artikkel "Språk er makt", og i Per Egil Hegge sin artikkel i Aftenposten kor han skriv:

"Det ligger mye makt og politikk i språkbruk, og det er utenkelig at islamister skulle kalle selvmordsbombere for noe annet enn martyrer, eventuelt heltemartyrer. Like utenkelig er det at israelere skulle kalle dem noe annet enn terrorister, eventuelt terrorister som myrder kvinner og barn".

Oppgåve 3. (50%) En case

Ta utgangspunkt i kulturfiltermodellen, nytt aktuelle faguttrykk (terminologi) og drøft situasjonen som blir handsama i casen nedanfor. Berre nytt dei dimensjonane i kulturfiltermodellen som er aktuelle for å analysere situasjonane i casen.

Bokmål:

Oppgave 1. (20%) (Begge oppgavedelene (1.1 og 1.2) skal besvares og teller likt)

1.1) Gjør rede for følgende begreper fra faget Tverrkulturell kommunikasjon:

- Nepotisme
- Syklisk tid
- Kinetikk

1.2) Hvilke stater i Afrika var tidligere portugisiske kolonier? Lag en kartskisse av Afrika og merk av disse landene.

Oppgave 2. (30%)

(Oppgave 2 er sett sammen av to deler, **oppgavedel 2 A** og **oppgavedel 2 B**. Du skal bare svare på en av de to delene. Dersom du svarer på begge oppgavedelene, blir bare del 2 A sensurert.)

Oppgavedel 2 A

(Oppgavedel A har 3 underpunkter. Alle 3 skal besvares)

I Kulturfiltermodellen er verbal kommunikasjon, (verbale tegn) en viktig dimensjon.

I en tverrkulturell kommunikasjonssammenheng kan to faktorer; **lydene og tonelaget**, skape problemer. Enhver som har forsøkt seg på et fremmed språk, vet at enkelte lyder er vanskelige å få til.

- Vis ved eksempler hvordan lyder i ulike språk kan være forskjellige og ofte by på kommunikasjonsstøy mellom kulturer.
- Vis ved eksempler hvordan ulike tonemer kan skape støy i en tverrkulturell kommunikasjonsprosess.

En del forskere har hevdet at oppfatningen av omgivelsene avhenger og begrenses av språket.

- Gjør greie for Whorf-hypotesen om språklig relativisme. Diskuter hypotesen og vis til eksempler.

Oppgavedel 2 B

Drøft i en tverrkulturell kommunikasjonssammenheng påstanden "**Språk er makt**"

Ta utgangspunkt i Rolf Mikkelsen Blakars artikkel "Språk er makt", og i Per Egil Heggens artikkel i Aftenposten der han skriver:

"Det ligger mye makt og politikk i språkbruk, og det er utenkelig at islamister skulle kalle selvmordsbombere for noe annet enn martyrer, eventuelt heltemartyrer. Like utenkelig er det at israelere skulle kalle dem noe annet enn terrorister, eventuelt terrorister som myrder kvinner og barn".

Oppgave 3. (50%) En case

Ta utgangspunkt i kulturfiltermodellen, benytt aktuelle faguttrykkene (terminologi) og drøft situasjonen som blir behandlet i casen nedenfor. Benytt bare de dimensjonene i kulturfiltermodellen som er aktuelle for å analysere situasjonene i casen.

Eksamenscase:

Et større nordisk skipbyggings- og skipsmaskinkonsern har utarbeidet en reklamekampanje for sine miljøvennlige skipsmaskiner. Reklamemateriellet skal brukes over hele verden. Det har blant annet bilder av fisk og andre sjødyr.

Styringsgruppen for utarbeidelse av reklamedesignkampanjen består medlemmer fra mange land. De fleste europeere i gruppen synes reklamekampanjen er flott.

Det blir foretatt tester internasjonalt av kampanjeopplegget.

Fra Kina og spesielt fra India kommer sterke negative reaksjoner. Bildet av delfinen er bra, men bildet av en hai som spiser småfisk, (se nedenfor) og ikke minst bildet av en stor fugl med fisk i nebbet, oppfattes av asiaterne som direkte frastøtende. Bildene bør ikke brukes i Asia.

De europeiske medlemmene kan ikke forstå at disse bildene er problematiske. En finne i styringsgruppen som har god kjennskap til indisk kultur, mener hinduismen ikke har restriksjoner mot avbildning av dyr i sine naturlige omgivelser.

Et svensk medlem viser til en undersøkelse fra Columbiauniversitetet i USA hvor bilder av "farlige" dyr i sine naturlige element ble vist asiatiske og vestlige studenter, De vestlige studentene viste en individualistisk tilnærming ved tolkning av bildene; jeg og det "farlige" dyr, mens asiaterne betraktet bildene mer holistisk; dyrene var jo i sine naturlige omgivelser; på savannen, i urskogen, altså ufarlige for meg. Derfor skulle dette skulle jo ikke ha noen betydning for bildene i reklamekampanjen. Fiskene på bildene er jo i havet.

En ny forespørsel angående bildene i reklamen blir sendt det indiske kontoret.

En lang utredning kommer tilbake. Det er sosiale og politiske grunner til at bildene virker støtende. I India har man gjennom historie hatt nok av at de "store fiskene spiser de små", "at de store fuglene grafser til seg".

Utredningen blir avsluttet med følgende hindu- allegori som fortelles til barn og som er søt med litt moral

En dam er full av fisk. Vannet i dammen tørker ut og fiskene blir engstelige. De har ingen vei å stikke av. Traner kommer og plukker opp fiskene. Fiskene blir glade. Her kommer store snille redningsfugler. Tranene tar med seg fiskene. Og alle fiskene som er blitt igjen gleder seg til å komme til en dam med mer vann. Krabbene i dammen er mer skeptiske. Fiskene forsvinner jo. Man ser ikke mer til dem, og ingen melder tilbake at fiskene har det bedre der de kommer. Siden man ikke hører noe fra fiskene bestemmer krabbene seg for å teste tranenes vennlighet. De klyper seg fast i beina til tranene slik at tranene ikke kan få dem opp i nebbet. Dermed blir tranene sure og sinte, og flyr fra krabbene. Fiskene kommer aldri tilbake, mens krabbene har det fint i gjørmedammen og gleder seg til neste troperegn.

